

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2444

av Lars Hjälmered m.fl. (M)

Utgiftsområdesmotion 21 Energi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta satsa på energiforskning med en inriktning som bidrar till behov för alla relevanta kraftslag och delar av energiområdet och tillkännager detta för regeringen.

Sammanfattning

Sveriges välfärd, jobb och konkurrenskraft är beroende av att vi har en energipolitik som lever upp till behoven och förväntningarna från en omvärld i ständig förändring. Den svenska energipolitiken ska värna klimatet, vara ekologiskt hållbar, säkra el till konkurrenskraftiga priser och garantera att el finns när vi behöver den. Alla delar av samhället är i dag beroende av att vi kan leva upp till dessa mål. Detta ställer höga krav på hur energipolitiken utformas.

I stället för att stödja näringslivet riskerar regeringens politik i flera avseenden att slå mot både industri och handel. Osäkerheten i energipolitiken riskerar att få negativa effekter för industrin. På kort tid har regeringen fördubblat kärnavfallsavgiften och höjt skatten på termisk energi – den så kallade effektskatten – med 17 procent. Man har därtill ytterligare skärpt säkerhetskraven för kärnkraft och ensidigt höjt subventionerna till elcertifikatssystemet. Sammantaget slår detta med precision mot cirka 40 procent av den svenska elproduktionen och riskerar vårt hittills trygga energisystem. Det leder till

att viktiga energiinvesteringar uteblir på grund av att regeringen saknar en sammanhållen energipolitik.

Mer måste till för att säkra energiförsörjningen så att vi klarar de viktiga jobben, bibehåller vår konkurrenskraft och säkerställer att människor har god tillgång till el även när det är kallt. Kärnkraften står för cirka 40 procent av den svenska elproduktionen. För att fortsatt värna svenska jobb och konkurrenskraftiga elpriser är det viktigt att vi under överskådlig tid inte straffar ut något energislag. Därför menar vi att nivån och konstruktionen på skatten på termisk effekt, den så kallade effektskatten på kärnkraft, ses över. I ett första steg bör den sänkas med 14 procent till 2014 års nivå. Vi föreslår också att fortsatt satsa på energiforskning och med en inriktning som bidrar till behov för alla relevanta kraftslag och delar av energiområdet.

Anslagsanvisning

Tabell 1. Moderaternas förslag till anslag för 2016 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor).

Anslagsförslag 2016 för utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringens (M)
1:1 Statens energimyndighet	279 727	-18 000
1:2 Insatser för energieffektivisering	253 000	
1:3 Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	10 000	
1:4 Energiforskning	1 349 376	-10 000
1:5 Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av Barsebäcksverket	102 900	
1:6 Planeringsstöd för vindkraft	15 000	
1:7 Energimarknadsinspektionen	110 707	
1:8 Energiteknik	390 000	-250 000
1:9 Elberedskap	255 000	
1:1 Avgifter till internationella organisationer	21 328	
0		
1:1 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	25 000	-25 000
<i>Nya anslag</i>		
1:1 Justerad PLO-uppräkning		
2		
Summa	2 812 038	-303 000

Politikens inriktning

Energi i Sverige

Sverige ska ha ett robust energisystem på tre ben med vattenkraft, kärnkraft och ny, förnybar energi. Alliansens klimat- och energiöverenskommelse, som togs av riksdagen 2009, ger en trygg och hållbar energiförsörjning samtidigt som den ger långsiktiga spelregler för hushållen och industrin. Vi står fast vid Alliansens energiöverenskommelse, som ger konsumenter och industri en trygg energiförsörjning, ekologisk hållbarhet och god konkurrenskraft. Energiförsörjningen är central för industrins konkurrenskraft och människors vardag. Långsiktighet och stabila villkor på elmarknaden är av stor vikt för svenska jobb och svensk konkurrenskraft. Vi vill säkerställa långsiktiga spelregler i energipolitiken genom att bygga ut den förnybara energiproduktionen, fasa ut fossila bränslen och ge förutsättningar för kontrollerade generationsskiften i den svenska kärnkraften. Det vore allvarligt att äventyra en trygg energiförsörjning när vi i stället borde fokusera på att möta en osäker världsekonomi och en allt hårdare global konkurrens med reformer som stärker industrins tillväxtförmåga.

Svenska företag och konsumenter måste även i fortsättningen kunna lita på att det finns en trygg elförsörjning, långsiktiga spelregler och stabila villkor på elmarknaden.

Tydliga spelregler

Som ett led i en bred politisk uppgörelse mellan regeringen och allianspartierna tillsattes Energikommissionen i mars 2015. Uppdraget är att ta fram ett underlag för en bred politisk överenskommelse om energipolitikens inriktning, med fokus på 2025 och framåt. Moderaterna välkomnar regeringens nytillsatta energikommission men är samtidigt oroade över att regeringen på flera områden agerar ensidigt och påverkar svensk energimarknad långt innan Energikommissionens arbete ens startat. Detta gäller bland annat de ekonomiska förutsättningarna för kärnkraftsproduktionen. Frågor som hur vi kan säkerställa att de nyaste modernaste reaktorerna fortsätter att producera hela sin tekniska livslängd lämnas därhän. Viktig basproduktion håller just nu på att slås ut, inte pga. att de av tekniska eller säkerhetsmässiga skäl måste avvecklas, utan pga. att de ekonomiska förutsättningarna är svåra. I denna situation är det oansvarigt att lägga ytterligare bördor på elproduktionen genom höjd effektskatt på kärnkraftsproduktion. Därför menar vi att skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer ska sänkas med 14 procent tillbaka till 2014 års nivå.

Forskning

Många av morgondagens utmaningar möter vi med morgondagens teknik. När det gäller energiteknik ligger Sverige på många områden i framkant. Det är en fördel inom ramen för våra strävanden efter en mer klimatsmart och grön planet samtidigt som det bidrar till svensk innovation och konkurrenskraft på en global marknad. I takt med att gröna innovationer når fler och den bredare marknaden kan vi hjälpa till att minska klimatpåverkan ute i världen samtidigt som det skapas jobb och tillväxt här hemma. Under alliansregeringen lyckades vi kombinera ambitiösa klimatmål och minskade utsläpp med fler jobb och ökad tillväxt. Samtidigt är Sverige den mest koldioxideffektiva ekonomin inom EU med lägst utsläpp i förhållande till landets tillväxt. Alliansregeringen markerade genom sina historiskt höga anslag till energiforskning att detta är en viktig del av förutsättningarna för att hitta svaren på framtidens energiutmaningar.

Forskningsinsatserna inom det förnybara är viktiga och centrala för vårt framtida energisystem. Dessa satsningar måste fortsätta, likaså forskning som utvecklar ett modernt distributionsnät. Energimyndigheten är den myndighet som i dag fördelar statens forskningsresurser. Hur medlen fördelas avgörs av myndighetens utvecklingsnämnd. Men inriktningen på Energimyndighetens arbete bestäms av regeringen. Det är viktigt att den svenska energiforskningen även i framtiden fokuserar på att lösa viktiga energiutmaningar.

Det finns i dag ingen möjlighet för Energimyndigheten att stödja forskning inom kärnkraftsområdet. Oavsett vad man har för uppfattning om kärnkraftens framtid så står det klart att kärnkraft i någon form kommer att finnas kvar i det svenska samhället i årtionden. Kärnkraftsbolagen tar i dag genom sin egen fond ansvar för kärnbränslehantering och avveckling av uttjänade reaktorer. Men en utmaning som vi ser kan komma är inom forskning och kompetensförsörjning. Här borde det finnas en möjlighet för Energimyndigheten att stödja projekt som säkrar att vår kärnkraftshantering även i framtiden är av högsta klass. Ska Sverige kunna hantera befintliga reaktorer, ha möjligheten att bygga nya och avveckla äldre reaktorer krävs det att vi lyckas bibehålla kompetensnivå och forskningskompetens som kan göra allt detta på ett säkert och ansvarsfullt sätt. Därför menar vi att det är av yttersta vikt att Energimyndigheten tillåts satsa på energiforskning med en inriktning som bidrar till alla relevanta kraftslag och delar av energiområdet.

Minskad uppräknning av förvaltningsanslag

För att finansiera prioriterade satsningar görs en justering av de anslag som berörs av PLO-uppräknning som börjar gälla först 2017. Effekten blir att uppräknningen av vissa anslag blir något lägre jämfört med regeringens förslag.

Lars Hjalmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Jörgen Warborn (M)